

Seda: Merhaba, Dr. Ilene Serlin, dans hareket psikoterapisti bizimle. Sevgili Ilene, lütfen kendinizi ve çalışmalarınızı bize tanıtabilir misiniz?

Ilene: Teşekkür ederim Seda, memnun olurum. Şunu söylemek isterim ki dans terapisinin burada İstanbul'da geliştiğini görmek çok güzel ve ben de elimden geldiği şekilde size bunu burada geliştirmenizde yardımcı olmaktan dolayı mutluyum. Hayatım boyunca benim için hep bir tutku oldu. 1971'de Hunter College'deki ilk programdaydım, 1973'te mezun oldum. O yıllarda New York'ta Laban Enstitüsü'nde Irmgard Bartenieff ile çalıştım. Gestalt Enstitüsü'nde Laura Perls vardı. Doktoramı felsefe, James Hillman ile psikoloji ve fenomenoloji alanında yaptım. Şuanda San Francisco'da yaşıyorum. San Francisco'ya ilk olarak 1988'de Saybrook Üniversitesi'nde eğitim vermek için gelmiştim.

Şu noktada hem bir psikolog hem de bir dans terapistiyim ama tutkum hep dans ve sürekli ona, yani yuvaya dönüyorum.

Seda: Teşekkürler. İsrail'de travma ile çalıştığınızı biliyoruz. Aslında bu proje de bununla ilgili. Farklı alanların travma ile nasıl çalıştığı hakkında bilgi edinmek istiyoruz. Travma ve bu süreçle çalışmayı nasıl tanımladınız?

Ilene: Öncelikle bu çok önemli bir iş, bunu yaptığımız için teşekkür ederim, gerçekten yapılması gerekiyor. Travma ile çalışırken somatik yaklaşımlarla ilgili biraz deneyim edindim ve bence dans terapisinin sunabileceği şey çok önemli. Bizler dinamik hareket ile çalışırken sadece beden ile değil, beden duygusu ile, sembolik beden, iletişim, ifade ile çalışıyoruz. Diğerleri ile ilişkide olan ve mekan boyunca bir beden ile çalışıyoruz. Yani bütün bedeni okuyoruz ve bütün-beden-kişi-çevre ile bizim çalıştığımız şekilde çalışan pek terapi yok aslında. Maalesef İsrail'de çalıştığım dönemde bu işe kendimi verdim. Yaptığım ilk grupta, kadınlardan biri koşarak odadan çıktı ve gruptaki diğer kişiler onu tanıyıp tanımadığını sordu. Çocuğunun teröristler tarafından öldürülmüş olması vb İsrail'de çok bilinen bir durumdu. Benim için şok ediciydi, kişisel yaşamlarında, yani kendisi bir uzman terapist, çalışan bir kadın, bir sanat terapistiydi. Sıradan insanların böyle korkunç şeylerle yaşaması... Fark ettim ki denildiği gibi İsrail'de herkes travmayla yaşıyordu. Sadece neslin travması değil kişilerin genelde kendilerini özdeşleştirdikleri. Kişilerin temel kimlik olarak kendilerini soykırımdan sağ kalan birincil ikincil üçüncül nesil olarak özdeşleştirdikleri bir konferanstaydım ve bu durum İsrail'deki yaşamı çok etkiliyor. Koruma ve karşı koyma hissi, yoksunluk var, varoluşsal kaygı, yani açıkçası herkeste var bu.

2006 yılında Lesley Üniversitesi'nde eğitim verirken, Lübnan ile savaş devam ediyordu. Gruptaki çoğu kadın cep telefonlarını getiriyorlardı çünkü her gün oğulları ya da eşleri savaşa çağrılıyordu ve bu haberlerle her gün uğraşıyorduk. Bu yüzden, bu grup sürecinin bir parçası olmak durumundaydı. Bundan kaçış olmadığını fark ettim ve gerçekten bununla ilgilenmeye başladım. Bazı travma merkezleri, hatta birçok farklı merkezle oldukça yakın çalışmaya başladım. Bir tanesi Tel-Aviv'de bir Dışavurumcu Terapist tarafından işletiliyordu ve burada sanatı en güzel şekliyle kullandılar. Fotoğraf atölyelerinden sanata, aynı zamanda çokça hareket ve dans terapisiyle, insanları doğaya çıkararak çalıştılar. Yani, ben bir nevi bir gemide dans terapisinin travma ile çalışmalarını Birleşik Devletler'e götürüyor gibiyim. O kadar üzücü sebeplerle orada yaratıcı sanatı travma ile en etkileyici şekilde kullanmalarından öğrenilecek çok şey var.

Seda: Teşekkürler. Son bir soru daha. Travma ile çalışan profesyonellere bu süreçte dikkat etmeleri için ne önerirsiniz? Önemli olan birkaç şey nedir?

İlene: İlk aklıma gelenlerden bahsedeceğim, şöyle ki bence dans terapisi genel olarak aşırı derecede güçlü. Tamamen içgüdüsel bir seviyeye varıyorsunuz. Beden düzeyinde korku, dehşet, umut, yaşam ve ölüm... Çok dikkatli olmayı, çok yavaş hareket etmeyi... Her zaman topraklanma ve bedenin güvenilirliği ile başlamayı hatırlamaya çalışırım. Bilirsiniz ki travmanın olduğu anda bedenden uzaklaşma, ayrışma olduğunda, tekrar bedene gelmek henüz güvenli hissettirmeyebilir. Kişileri yuvaya, tekrar kendi bedenlerine davet etmek için bedenin gerçekten güvenli hale getirilmesi ve bununla beraber gelen yoğun duygulara katlanabilme gücünü hissetmeleri gerekmektedir. Yani, bu gücü yavaşça geliştirmek. Fazlasıyla topraklanma ve dayanıklılık geliştirmek üzerine çalışmak...

Seda: Çok teşekkür ederiz bizimle bu değerli bilgileri paylaştığınız için. Sizi tekrar İstanbul'da görmeyi umuyoruz.

İlene: Ben de. Teşekkür ederim.